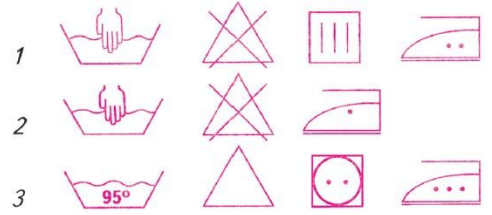

Texnologiya (Azərbaycan bölməsi)

- 1. Məktəbin emalatxanasında şagird pəstahın üzərində deşmə yerlərini nişanlamalıdır. O, bu məqsədlə hansı aləti seçməlidir ki, həm nöqtə dəqiq qoyulsun, həm də deşik açmaq üçün ilkin yer yaransın?**
  - A) Biz
  - B) Bucaqölçən
  - C) Xətkeş
  - D) Reysmus
  - E) Karandaş
- 2. Tikiş maşını və ya burğu dəzgahında hərəkəti mühərrikdən icraedici orqana ötürmək üçün iki çarxın üzərinə keçirilmiş elastik elementdən istifadə olunur. Bu ötürücü mexanizm hansıdır?**
  - A) Qayış ötürməsi
  - B) Vintli ötürmə
  - C) Dişli ötürmə
  - D) Zəncir ötürməsi
  - E) Dişli-tamasalı ötürmə
- 3. Detalın çertyojunu təsvir edərkən dəliyin görünməyən konturunu göstərmək üçün istifadə edilən xətt hansıdır?**
  - A) Dalğalı xətt
  - B) Ştrix-nöqtəli xətt
  - C) Ştrixli xətt
  - D) Bütöv əsas xətt
  - E) Bütöv nazik xətt
- 4. Mətbəx üçün nəzərdə tutulmuş qab-qacaqların hazırlandığı materialları müəyyənə bilərsiniz.**
  - A) Metal, keramika, şüşə və zərərsiz plastik kütlə
  - B) Şüşə, çini, gümüş və polivinilxlorid
  - C) Metal, keramika, şüşə və təkrar emal olunmuş plastik
  - D) Metal, çuqun, şüşə və polivinilxlorid
  - E) Keramika, metal və polivinilxlorid
- 5. Şagird məktəb yoldaşları ilə ünsiyyət qurarkən heç vaxt özünü onlardan üstün tutmur. Onun üçün sosial pillədə kimin “aşağıda”, kimin isə “yuxarıda” olmasının heç bir önəmi yoxdur. Bu situasiyada şagird davranış mədəniyyətinin hansı normasına əməl etmiş olur?**
  - A) Zəriflik
  - B) Mərifətlilik
  - C) Nəzakətlilik
  - D) Sadəlik
  - E) Ədəblilik
- 6. Həcmli naxıştımə əl sənətidir. Bu sənətin əsası harada qoyulub?**
  - A) Hindistan
  - B) İran
  - C) İngiltərə
  - D) Azərbaycan
  - E) Çin

7. **Həcmli naxıştımə üçün əsas olaraq sıx toxunuşa malik, deformasiyaya dözümlü parça götürmək lazımdır. Bu parçalar hansılardır?**
- A) Cins, ipək, neylon, kanva
  - B) Trikotaj, kətan, plastik kanva, cins
  - C) İpək, kətan, velvet, yun
  - D) Trikotaj, ipək, bukle, pambıq
  - E) Yun, pambıq, kapron, kətan
8. **Mədəniyyət müəssisələrinə verilənlərdən hansı aiddir?**
- A) Zavod, fabrik, sex
  - B) Stadion, qaraj, anbar
  - C) Kitabxana, muzey, teatr
  - D) Məktəb, xəstəxana, poçt
  - E) Bank, market, aptek
9. _____ ətrafdakı insanlarla qarşılıqlı münasibətdə mədəni və nəcib davranışdır. Bu fikir hansı davranış mədəniyyəti normasına aiddir?
- A) Təvazökarlıq
  - B) Ədəblilik
  - C) Nəzakətlilik
  - D) Mərifətlilik
  - E) Dürüstlük
10. **Nəqlədiçi maşınlara hansılar aiddir?**
- A) Nasoslar, yükqaldırıcı kranlar, transportyor, lift, eskalator
  - B) Elektrik enerjisi generatoru, daxiliyanma mühərriki, reaktiv mühərrik
  - C) Torna dəzgahı, burğu dəzgahı, ştemplama dəzgahı, laqunda
  - D) Təyyarələr, gəmilər, qatarlar, yük avtomobilləri
  - E) Tozsoran, paltaryuyan, qabyuyan, ətçəkən, kondisioner
11. **Mühəndis çəkdiyi çertyojda detalın mərkəzindən keçən və onu iki bərabər hissəyə bölən oxu təsvir etmək üçün hansı xətt növündən istifadə etməlidir?**
- A) Bütöv nazik xətt
  - B) Bütöv əsas xətt
  - C) Dalğalı xətt
  - D) Ştrix-nöqtəli xətt
  - E) Ştrixli xətt
12. **Şagird stulunun faner hissəsi həm mexaniki zədədən, həm də rütubətdən təbəqələrə ayrılıb. Bu halda ən düzgün və iqtisadi cəhətdən səmərəli qərar hansıdır?**
- A) Təbəqələri epoksid yapışqanla yapışdırıb yenidən laklamaq
  - B) Oturacaq və söykənəcəkdən ibarət yeni təmir dəsti ilə əvəz etmək
  - C) Təmir edib ömrünü bir neçə aylıq uzatmaq
  - D) Tilişkələri adi sumbata kağızı ilə sürtüb istifadəyə davam etmək
  - E) Metal gövdə də sıradan çıxdığı üçün stulu dərhal tullamaq

13. Şəkildə verilmiş simvollardan hansı pambıq və kətan parçadan hazırlanmış geyimlərə qulluq simvollarına aid edilir?

- A) Yalnız 1
- B) 2 və 3
- C) 1 və 3
- D) Yalnız 3
- E) 1 və 2

14. Aysel yun jaketi 40°C-dən yüksək olmayan temperaturda əl ilə yuyur. Yüngülcə sıxır, çiyinlərindən asaraq açıq havada qurumasını gözləyir. Quruduqdan sonra jaketin uzandığını, formasının dəyişdiyini görür. Aysel hansı qurudulma üsulunu seçməli idi?

- A) Fen vasitəsilə üfürülən isti hava axını ilə qurutmalı idi.
- B) Qurumamış, nəm halda ütüləyərək qurutmalı idi.
- C) Paltaryuyan maşının barabanında qurutmalı idi.
- D) Tərs üzünə çevirib, düz səth üzərinə sərib qurutmalı idi.
- E) Paltarı sıxmadan ətəyindən asaraq qurutmalı idi.

15. Yiğmə vahidləri daxil olan standart detallara aiddir:

- A) Dişli çarxlar, qasnaqlar
- B) Boltlar, qaykalar, vintlər
- C) Divardan asılan çıraqların detalları
- D) Metalkəsən dəzgahların şpindelini
- E) Tikiş maşınının pəncəsi

16. Butерброд - dadlı və tez doyuran qida məhsuludur. Onun qida dəyəri _____ asılıdır:

- A) Süfrəyə təqdim edilmə formasından
- B) Seçilən ərzaqların keyfiyyətindən
- C) Çörək dilimlərinin qalınlığından
- D) İstifadə olunan alətlərdən
- E) Hazırlanma texnologiyasından

17. İctimai iaşə sahələrində davranış və ünsiyyət mədəniyyətinə aid deyil:

- A) Kafenin, restoranın və ya yeməxananın zalına birinci oğlan daxil olmalı sonra qızdan xoşuna gəlib-gəlmədiyini soruşmalıdır.
- B) Yalnız vestibüldə və ya tualet otağında saç düzümü və geyimi səlhiqəyə salmaq olar.
- C) Əgər qız oğlanla gəlibsə o zaman oğlan qızın paltosunu çıxartmaqda və geyinməkdə kömək etməlidir.
- D) Əgər boş masalar yoxdursa, amma artıq tutulmuş masalar arxasında boş yerlər varsa oturmaq məsləhətdir.
- E) Nahar zamanı işgüzar sualları müzakirə etmək lazımdırsa, içərisində sənədlər olan qovluğu və ya portfeli özünüzlə götürmək olar.

18. Məmulatın texniki təsviri ilə bağlı verilənlərdən hansılar doğrudur?

1. Detalın bir tərəfdən görünüşüdür.
  2. Məmulatın üçtərəfli təsviridir.
  3. Nisbət nəzərə alınmaqla yerinə yetirilir.
  4. Ön, sol və üst görünüşləri təsvir olunur.
- A) 2, 4
B) 3, 4
C) 1, 3
D) 1, 2
E) 2, 3

19. Elektrik enerjisi kənd təsərrüfatında texnoloji proseslərdə istifadə olunur. Verilənlərdən hansı buraya aid deyil?

- A) Heyvan və quş yetişdirilən fermaların qızdırılması
B) Otun və digər yem bitkilərinin qurudulduğu anbarlarda və kənd təsərrüfatı məhsullarının emalında temperatur rejiminin saxlanması
C) Heyvandarlıqda, bitkiçilikdə, qarajlarda, suyun qızdırılması və buxarın alınmasında
D) Texnoloji məqsəqlər üçün: elektrik qaynağı, metalların qızdırılması və əridilməsi, elektroliz
E) Tərəvəz bitkilərinin, şitillərinin yetişdirilməsi zamanı istixanaların qızdırılması

20. “Davranış mədəniyyəti” və “ünsiyyət mədəniyyəti” anlayışları arasında əsas fərq nədir?

- A) Davranış mədəniyyəti yalnız evdə, ünsiyyət mədəniyyəti yalnız məktəbdə olur.
B) Davranış mədəniyyəti gözəl geyimlə və xoş sözlərlə ifadə edilir.
C) Davranış mədəniyyəti ümumi rəftar və hərəkətləri, ünsiyyət mədəniyyəti isə insanlarla düzgün münasibət qurmağı əhatə edir.
D) Davranış mədəniyyəti insanın əsasən hərəkətlərini, ünsiyyət mədəniyyəti isə yalnız sözlə ifadə olunan münasibətləri əhatə edir.
E) Ünsiyyət mədəniyyəti yalnız salam verməkdən və münasibət qurmaqdan ibarətdir.

21. Dayanacaqda avtobusu gözləyirsiniz. Avtobus yaxınlaşdıqda ən təhlükəsiz və düzgün davranış hansıdır?

- A) Bir qədər kənarda dayanıb avtobusun tam dayanmasını gözləmək
B) Marşrut nömrəsinə baxmaq üçün piyada keçidindən kənara çıxmaq
C) Avtobusun gəlib-gəlmədiyini görmək üçün maşın yoluna çıxmaq
D) Dayanacaqda qaçaraq dostlarınızla oynamaq
E) Avtobus tam dayanmamış qapılara tərəf qaçmaq

22. Mənzildə asma tavan quraşdırılmalıdır. Usta tavanın öncədən hamarlanmasının vacib olduğunu iddia edir. Gipskarton tavanların üstünlüklərini nəzərə alsaq, ustanın fikri niyə səhvdir?

- A) Çünki gipskarton tavanların altına malalama edilməlidir.
B) Çünki asma tavanlar yalnız yeni binalarda qurulur.
C) Çünki gipskartonu yalnız kələ-kötür səthə yapışdırmaq olar.
D) Çünki gipskarton tavanlar ağır olduğu üçün hamar səthdə dayanmır.
E) Çünki gipskarton asma tavan öncədən tavanın hamarlanmasını tələb etmir.

23. Dondurucu aqreqatın hansı hissəsində freonun buxarı soyuyur və mayeyə çevrilir?

- A) Kompresorunda
- B) Quruducu filterində
- C) Kapilyar borusunda
- D) Kondensatorunda
- E) Buxarlandırıcıda

24. Əli sifariş əsasında taxtadan kiçik heykəlciklər düzəldərək ailə ənənəsini davam etdirir. Hər sifarişdə o, məmulatın materialını və lazımı ölçülərini qeyd edir, onun tərəfləri arasındakı nisbəti nəzərə almaqla üçtərəfli təsvirini verir. Onun bu yanaşması aşağıdakılardan hansını əks etdirir?

- A) Texniki prosesi
- B) Eskiizi
- C) Texniki təsviri
- D) Məmulatın spesifikasiyasını
- E) Texnoloji xəritəni

25. Şagird texnologiya dərində təchizatların, avadanlığın, materialların, işin və s. göstərilməsi ilə məmulatın müəyyən ardıcılıqda hazırlanmasının bütün əməliyyatları üzrə aparılan texnoloji proseslərin təsvirini qeyd edir. O, nədən istifadə etmişdir?

- A) Marşrut xəritəsi
- B) Quraşdırma çertyoju
- C) Əməliyyat xəritəsi
- D) Texniki təsvir
- E) Texnoloji xəritə

26. Müəllim şagirdlərə kitab şkaflının təmir edilməsi işini tapşırır. Bildirir ki, şkafların yan tərəfləri birləşdirilməli və qapıları bərkidilməlidir. Şagirdlər bu işi hansı mebel furniturlarından istifadə etməklə yerinə yetirirlər?

- A) Kipləşdiricilər, həncamalardan
- B) Rəf saxlayıcıları, həncamalardan
- C) Maqnit saxlayıcılar, dəstəklərdən
- D) Qıfıl dilciklər, küncüklərdən
- E) Küncüklər, kipləşdiricilərdən

27. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Həcmli sıx tikişli naxıştikmə
2. Saplarla həcmli naxıştikmə
3. Xaçvarı həcmli naxıştikmə

- A) 1 – c, 2 – a, 3 – b
- B) 1 – a, 2 – c, 3 – b
- C) 1 – c, 2 – b, 3 – a
- D) 1 – a, 2 – b, 3 – c
- E) 1 – b, 2 – a, 3 – c

28. Cədvələ əsasən doğru və yanlış müəyyən edin.

Doğru	Yanlış
1. Bəzəmə işi oduncaq məmulatlarının hazırlanmasında sonuncu əməliyyatdır	4. Oduncağı rəngləmək onu nəmdən, çürümədən, çatlamadan qorumağa xidmət edir
2. Oduncağın rənglənməsi yalnız onun çatlamasının qarşısını almaq üçün aparılır	5. Məmulatlara gözəl xarici görünüş vermək üçün rəngləmədən istifadə edilmir
3. Bəzəmə işi başa çatdıqdan sonra dəşiklər açılır, çatlar doldurulur	6. Boyaq tozları həlledicidə həll edilir. Həlledicilər iki cür olur – təbii və süni

- A) 2,5
- B) 1,5
- C) 2,6
- D) 1,4
- E) 3,4

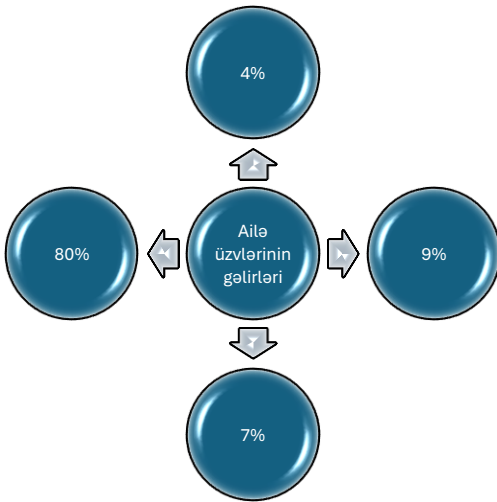
29. Memar mənzili layihələndirərkən havalandırma sistemini, otaqların akustik rahatlığını və günəş işığına çıxışını planlaşdırır. Bu planlaşdırma interyerin hansı keyfiyyət qrupuna daxildir?

- A) Dekorativ keyfiyyətlər
- B) Funksional keyfiyyətlər
- C) Gigiyenik keyfiyyətlər
- D) Bədii keyfiyyətlər
- E) Estetik keyfiyyətlər

30. Bu liflər, əsasən, digər liflərlə qatışdırılır. Dartılma zamanı çox elastikdir, öz uzunluqlarını yeddi dəfə böyüdü, əvvəlki ölçüyə qədər qısala bilər. Söhbət hansı liflərdən gedir?

- A) Poliefir lifləri
- B) Viskoz lifləri
- C) Asetat lifləri
- D) Elastan lifləri
- E) Poliamid liflər

31. Sxem üzrə ailə üzvlərinin gəlirlərini faizlə uyğunluğunu müəyyən edin.

- A) Ailə üzvlərinin əməkhaqqısı 80%, təqaüdlər və müavinətlər 9%, şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlir 4%, ayrı mənbələrdən gəlirlər 7%
- B) Ailə üzvlərinin əməkhaqqısı 7%, təqaüdlər və müavinətlər 80%, şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlir 4%, ayrı mənbələrdən gəlirlər 9%
- C) Ailə üzvlərinin əməkhaqqısı 80%, təqaüdlər və müavinətlər 7%, şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlir 4%, ayrı mənbələrdən gəlirlər 9%
- D) Ailə üzvlərinin əməkhaqqısı 9%, təqaüdlər və müavinətlər 80%, şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlir 4%, ayrı mənbələrdən gəlirlər 7%
- E) Ailə üzvlərinin əməkhaqqısı 80%, təqaüdlər və müavinətlər 4%, şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlir 9%, ayrı mənbələrdən gəlirlər 7%

32. Verilmiş fikirlərdən hansılar rifləmə texnologiyasına aiddir?

- Müxtəlif bucaq altında itilənmiş çekanlardan istifadə olunur.
- Təsvir konturları metal üzərinə əvvəlcə qələmlə köçürülə bilər.
- Rifləmənin iki növü var: zərif və kobud.
- Bu üsulda metal səth elektrolit məhluluna salınır.
- Alətin asan sürüşməsi üçün o, bəzən yağda isladılmış əski ilə silinir.

- A) 2, 3, 4, 5
 B) 1, 3, 4, 5
 C) 1, 2, 4, 5
 D) 1, 2, 3, 5
 E) 1, 2, 3, 4

33. Cədvələ əsasən düzgün uyğunluğu müəyyənə bilərsiniz.

1.	Laklama və rəngləmə	a) Metalın səthində oksidləşmiş pərdə təbəqəsi yaranır
2.	Oksidləşdirmə (zağlama)	b) Elektrolit və cərəyan mənbəyi ilə aparılır
3.	Rifləmə	c) Səthə qoruyucu və dekorativ örtük verilir
4.	Elektrokimyəvi aşınma	d) Çekanlarla metal səthdə naxış əmələ gətirilir

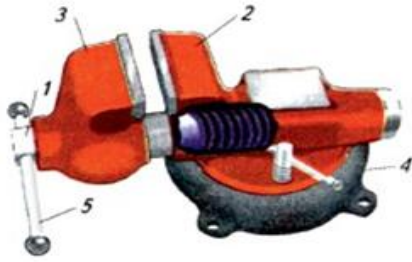
- A) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d
 B) 1-a, 2-c, 3-d, 4-b
 C) 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

- D) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c
E) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b

34. Verilən təriflərdən hansı doğrudur?

- A) Texnoloji xəritədə əməliyyatların icra ardıcılığı göstərilir.
B) Marşrut xəritələrində texnoloji əməliyyatların ardıcılığı ətraflı yazılır, hər bir əməliyyatın icrasında pəstahın qrafik təsviri verilir, tətbiq olunan alət və tərtibatlar göstərilir.
C) Texnoloji xəritədə texnoloji əməliyyatların ardıcılığı ətraflı yazılır, hər bir əməliyyatın icrasında pəstahın qrafik təsviri verilir, tətbiq olunan alət və tərtibatlar göstərilir.
D) Marşrut xəritələri pəstahın ilk halından hazır məmulat əldə edilənə qədər onun üzərində görülən işlərin nizamlı ardıcılığını göstərir.
E) Texnoloji proses texnoloji əməliyyatların icra ardıcılığıdır.

35. Şəklə əsasən çilingər mənqənəsinin quruluşunun hansı variantda düzgün göstərildiyini müəyyən edin.

- A) 1- karkas, 2- hərəkətli dodaq, 3- hərəkətsiz dodaq, 4- val, 5- dəstək
B) 1- karkas, 2- hərəkətsiz dodaq, 3- hərəkətli dodaq, 4- dayaq çatısı, 5- burğu
C) 1- vint, 2- hərəkətli dodaq, 3- hərəkətsiz dodaq, 4- sıxıcı, 5- dəstək
D) 1- karkas, 2- hərəkətsiz dodaq, 3- hərəkətli dodaq, 4- çatı, 5- ekran
E) 1- vint, 2- hərəkətsiz dodaq, 3- hərəkətli dodaq, 4- dayaq çatısı, 5- dəstək

36. Məktəb emalatxanasında praktiki məşğələ zamanı şagird metal lövhə üzərində bəzək işləri icra edir. O, məmulatı içərisində elektrolit olan vannaya yerləşdirir, prosesi aktivləşdirmək üçün isə vannaya polad elektrod salır və onu sabit cərəyan mənbəyinin mənfı qütbünə birləşdirir. Cərəyan mənbəyinin müsbət qütbünə isə emal olunacaq məmulatı qoşur. Şagirdin icra etdiyi bu texnoloji proses hansı aşınma növünə aiddir?

- A) Kimyəvi aşınma
B) Elektrokimyəvi aşınma
C) Mexaniki aşınma
D) Quru aşınma
E) İon-plazmalı aşınma

37. Ailə büdcəsinin formalaşması ilə bağlı fikirlərdən biri yanlışdır:

- A) Xərclər yalnız hər hansı bir məmulatın və xidmətin alınması üçün sərf edilən vəsaitdir.
B) Gəlirlər xərclərdən üstündürsə, bu yığım imkanının olması deməkdir.
C) Ailə büdcəsinin dəqiq tarazlaşdırılması ailə resurslarından səmərəli istifadədir.
D) Qəfil baş vermiş hadisələr (təmir, qəza, xəstəlik və s.) büdcə tarazlığını poza bilər.
E) Ailə başçıları büdcəni düzgün bölüşdürməyi, ev mühasibatının əsaslarını bilməlidirlər.

38. Sxemə uyğun müəyyənləşdirin.

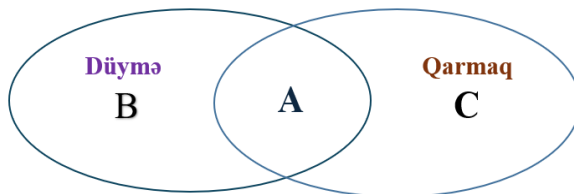

- A) Adi OLL
- B) Orta sıxlığa malik – OSOLL
- C) OYL
- D) Böyük sıxlığa malik – OLL – orqalit
- E) Xarrat lövhəsi

39. Məişət fenində qızdırıcı element və ventilyator harada yerləşir?

- A) Boru kəsiyinin daxilində
- B) Fenin filtrində
- C) İstilik qoruyucusunda
- D) Kontakt qəlibində
- E) Sıxıcı lövhədə

40. Eyller-Venn diaqramına əsasən B-ni tapın.

- I. Tikiş sənayesində istifadə edilən köməkçi məmulatlardır.
- II. İlk tikiş furnituru hesab olunur.
- III. Parçanın zəif dartılan sahələrində birləşmə yerini gizlətmək üçün istifadə edilir.
- IV. Üst geyimlərdə “ayaq” buraxılmaqla tikilir, “ayağın” hündürlüyü 0,1- 0,4 sm ola bilər.

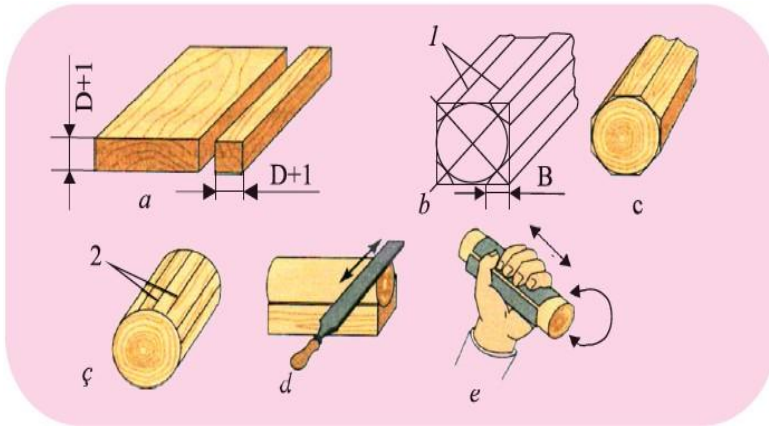
- V. 3- 4 tikişarası etməklə üç yerə, digər hissə dörd yerə tikilir.
 VI. Yüngül paltarlar üçün parçaya sıx, 4- 5 tikişarası ilə tikilir.
 VII. Bu furniturlar paltarları düymələmək, asmaq, bağlamaq və bərkitmək üçün istifadə edilir.

- A) I, IV, V
 B) I, II, VII
 C) III, V, VI
 D) III, VI, VII
 E) II, IV, VI

41. Əgər gün ərzində toyuqlara 20-25 q, qaz və ördəklərə 250-350 q və hindtoyuğuna 35- 50 q silos verilməsi tövsiyə olunursa, 20 gün ərzində veriləcək silosun çəkisini hesablayın.

- A) 700 – 1000; 400 – 500; 5000 – 7000
 B) 400 – 500; 5000 – 7000; 700 – 1000
 C) 5000 – 7000; 700 – 1000; 400 – 500
 D) 5000 – 7000; 400 – 500; 700 – 1000
 E) 400 – 500; 700 – 1000; 5000 – 7000

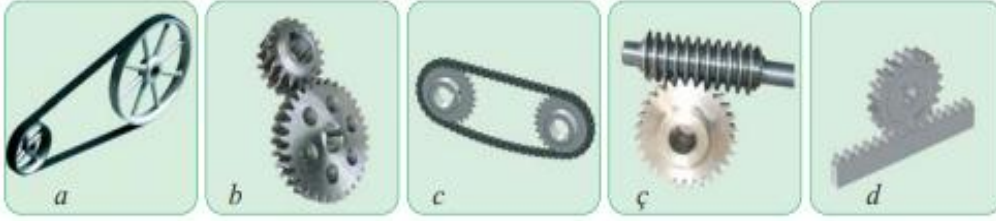
42. Əl alətləri ilə silindrik formalı detalların hazırlanma ardıcılığını müəyyən edin.

- 1) pəstahın başlıq və tərəflərinin nişanlanması
- 2) taxtadan kvadratkəsikli kiçik tirin mişarlanması
- 3) pəstahın səkkizüzlü forması
- 4) pəstahın onaltüzlü forması
- 5) cilalayıcı sumbata kağızı ilə təmizləmə
- 6) törpü ilə emal

- A) 2, 1, 3, 5, 6, 4
 B) 1, 2, 3, 4, 5, 6
 C) 1, 4, 3, 2, 5, 6
 D) 2, 3, 4, 1, 6, 5
 E) 2, 1, 3, 4, 6, 5

43. Ötürücü mexanizmlərin adlarını şəklə uyğun müəyyənləşdirin.

- A) a–qayış ötürməsi; b–dişli ötürmə; c–dişli-tamasalı ötürmə; ç–vintli ötürmə; d–zəncir ötürməsi
B) a–qayış ötürməsi; b–dişli ötürmə; c–vintli ötürməsi; ç–zəncir ötürməsi; d–dişli-tamasalı ötürmə
C) a–qayış ötürməsi; b–zəncir ötürməsi; c–dişli ötürmə; ç–dişli-tamasalı ötürmə; d–vintli ötürmə
D) a–qayış ötürməsi; b–dişli-tamasalı ötürmə; c–zəncir ötürməsi; ç–vintli ötürmə; d–dişli ötürmə
E) a–qayış ötürməsi; b–dişli ötürmə; c–zəncir ötürməsi; ç–vintli ötürmə; d–dişli-tamasalı ötürmə

44. Texniki rəsm çertyojla müqayisədə nə üçün daha əhəmiyyətli hesab olunur?

- A) Detalların birtərəfli görünüşünü əks etdirdiyi üçün
B) Çertyojla müqayisədə texniki rəsm daha əyani olduğu və daha tez yerinə yetirildiyi üçün
C) Çertyojla müqayisədə texniki rəsme daha çox vaxt sərf olunduğu üçün
D) Texniki rəsm variantların çoxluğunu məhdudlaşdırdığı üçün
E) Layihənin yalnız xarici görünüşünü deyil, həm də kəsim və kəsiklərini eyni vaxtda göstərdiyi üçün

45. Qayış ötürməli mexanizmdə hərəkəti ötürən aparın qasnağın diametri $D_1 = 100$ mm, hərəkəti qəbul edən aparılan qasnağın diametri isə $D_2 = 250$ mm-dir. Bu ötürücü mexanizmdə ötürmə ədədini (i) hesablayın.

- A) 0,4
B) 150
C) 2,5
D) 25
E) 1,5

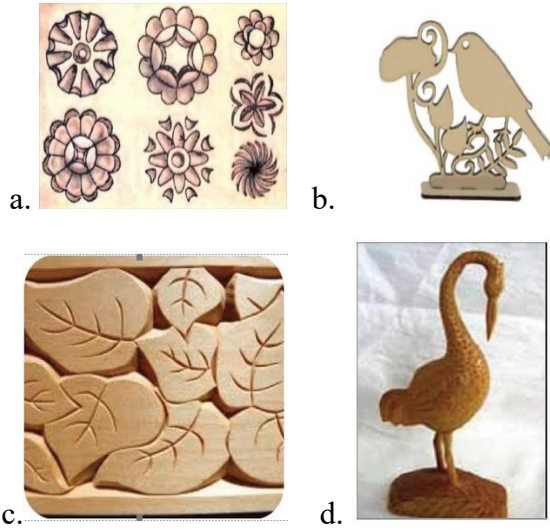
46. Balığın mexaniki emalı hansı mərhələlərdən ibarətdir?

Ardıcılıığı qeyd edin.

1. Pulcuqların təmizlənməsi
2. Üzgəclərin kəsilməsi
3. Yuyulub doğranması
4. Daxili orqanların çıxarılması
5. Qarın hissəsinin kəsilməsi
6. Baş, quyruğun kəsilməsi

- A) 5 → 4 → 1 → 2 → 6 → 3
B) 1 → 5 → 4 → 6 → 2 → 3
C) 5 → 1 → 4 → 6 → 2 → 3
D) 1 → 2 → 4 → 5 → 6 → 3
E) 1 → 3 → 2 → 5 → 4 → 6

47. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Bu oymanın yeganə elementi qanovcuqlardır. Seçilən iskanənin növündən asılı olaraq qanovlar yarım dairəvi və üçkünc olur.
2. Bu oymada təsvir qismən və yaxud tamamilə fondan ayrılır, heykəl görüntüsü yaradır.
3. Bu oymada salınan təsvirin elementləri bir-biri ilə əlaqəlidir və fon əvəzinə çərtiklərlə əhatə edilir.
4. Bu oymanın əsas elementi qövsdür. Yəni hamar səth üzərində yarım dairəvi çapıqdır.

- A) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c
- B) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b
- C) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a
- D) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d
- E) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b

48. Cədvəl üzrə doğru və yanlış müəyyən edin.

Doğru	Yanlış
1. Soyuducu istilik keçirməyən kamerada aşağı temperaturu qoruyub saxlaya bilən qurğudur.	4. Ən çox yayılan absorbsiyalı termoelektrik donduruculardır.
2. Drosselləşdirmə – mayenin, qazın, buxarın təzyiqinin və işlənməsinin nizama salınmasıdır.	5. Hər tərəfdən soyuducunu əhatə edən istilik keçirən qat xaricdəki istiliyi daxilə keçməyə imkan yaradır.
3. Freon rəngli və spesifik iyli qazdır.	6. Kompresor – havanı, buxarı, qazları sıxmaq üçün qurğudur.

- A) 2, 3, 5, 6
- B) 1, 3, 4, 6
- C) 1, 2, 3, 5
- D) 1, 2, 4, 5
- E) 2, 3, 4, 5

49. Açar sözlərdən istifadə edərək cümləni tamamlayın.

Burğunun işlək hissəsində iki əsas və iki spiralvari kəsən til olur. Burğunun quyruq hissəsi onun əl drelinin və yaxud mexaniki əl drelinin _____ üçündür.

- A) burğu hissəsinə bərkidilməsi
- B) patronuna bərkidilməsi
- C) fırlatma dəstəyinə bərkidilməsi
- D) tutma dəstəyinə bərkidilməsi
- E) dayaq hissəsinə bərkidilməsi

50. Müasir avtomat qurğuların tərkibi və iş prinsipi haqqında verilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- A) Hər bir avtomat qurğuda ötürücü, icraedici, gücləndirici, istehsal mexanizmləri mövcuddur.
- B) Müasir cihazların quruluşu nə qədər mürəkkəb olsa da, onlar əsasən eyni tərkib hissələrindən ibarətdir.
- C) Ötürücü hissiyatlı element olub işığa, istiliyə, təzyiqa və ya səsə, rütubətə reaksiya verə bilər.
- D) Ötürücüləri müasir maşınların özünəməxsus «gözləri», «qulaqları» və həssas «barmaqları» adlandırmaq olar.
- E) Əksər hallarda istehsal mexanizmləri bu təsirləri ölçüyə, ötürülməyə və idarəetməyə rahat gələn elektrik siqnallarına çevirir.

51. “Şagirdlər riyazi hesablamalardan istifadə edərək sadə tikili maketi üçün lazım olan material miqdarını müəyyən edir və texnologiya dərində bu nəticələri layihə eskizinin hazırlanmasında tətbiq edirlər”. Tapşırıq B.Blumun “İdrak taksonomiyası”nın hansı mərhələsinin inkişafına xidmət edir?

- A) Xatırlamaq
- B) dəyərləndirmək
- C) təhlil etmək
- D) anlamaq
- E) tətbiq etmək

52. “Şagirdlər şəkildə verilmiş kitab rəfi modelini düzəltmək üçün uyğun material seçir, ölçmələr aparır, kəsim və montaj prosesini ardıcıl şəkildə yerinə yetirirlər”. Tapşırıq Blumun İdrak taksonomiyasının hansı mərhələsinə uyğundur?

- A) təhlil etmək
- B) yaratmaq
- C) tətbiq etmək
- D) dəyərləndirmək
- E) anlamaq

53. “Şagirdlər divar orqanayzeri hazırlayırlar. Onlar bölmələrin sayını və ölçüsünü müəyyən edir, uyğun material seçir, eskiz hazırlayırlar və fikirlərini izah edirlər”. Bu fəaliyyət inteqrasiyanın hansı növünə aiddir?

- A) yalnız fəndaxili
- B) yalnız fənlərarası
- C) fəndaxili, fənlərarası
- D) fənlərarası, fənnüstü
- E) yalnız fənnüstü

54. *"Müəllim summativ qiymətləndirmə üçün əvvəlki illərdə istifadə olunmuş test nümunəsini götürür. Lakin həmin test hazırkı tədris programında nəzərdə tutulan təlim nəticələri ilə uyğun gəlmir". Bu situasiyada qiymətləndirmənin hansı prinsipi pozulmuşdur?*

- A) Obyektivlik pozulub: Qiymətləndirmənin müəllimin subyektiv rəyindən asılı ola biləcəyi düşünülür.
- B) Humanistlik pozulub: Şagirdlərin psixoloji və emosional vəziyyəti nəzərə alınmayıb.
- C) Şəffaflıq pozulub: Şagirdlərə qiymətləndirmə mövzuları əvvəlcədən bildirilməyib.
- D) Validlik pozulub: Test ölçülməsi nəzərdə tutulan təlim nəticələrini yoxlamır.
- E) Etibarlılıq pozulub: Test fərqli vaxtlarda sabit və ardıcıl nəticə verməyə bilər.

55. **Verilənlərdən biri effektiv müəllim-valideyn münasibətlərinə aid deyil:**

- A) Müəllim istifadə olunan tədris materiallarının məzmununu anlamağa kömək etmək üçün valideynləri metodik resursla təmin edir.
- B) Müəllim məktəbdə və sinifdə valideynlərin iştirakını təşviq edən pozitiv atmosfer yaradır.
- C) Müəllim valideynləri müntəzəm olaraq sinif fəaliyyətləri, tapşırıqlar və gözləntilər barədə məlumatlandırır.
- D) Müəllim valideynə bildirir ki, onun övladının təlim-tərbiyəsi ilə bağlı narahatlığını həll etməyə hazırdır.
- E) Müəllim valideynləri övladlarının təhsili ilə bağlı fikirlərini və narahatlıqlarını bölüşməyə təşviq edir.

56. **Valideynlə-məktəb münasibətlərini inkişaf etdirmək üçün hansı yanaşma yanlışdır?**

- A) Valideynlərə maarifləndirici resurslar və dəstək təqdim etmək
- B) Müntəzəm rəy və informasiya paylaşmaq
- C) Valideynləri məktəb mühitində iştirakını təşviq etmək və onların məktəb prosesində fəal rol oynamaqlarını təmin etmək
- D) Münasibətləri yalnız akademik nəticələrə əsaslanaraq dəyərləndirmək
- E) Müntəzəm olaraq valideyn görüşləri və tədbirlər təşkil etmək

57. *"Müşahidə olunur ki, yuxarı sinif şagirdlərindən biri öz sinif yoldaşını bullinqə məruz qoyur. Belə ki, tez-tez onun əşyalarını gizlədir, yoldaşları arasında xətrinə dəyən sözlər deyir". Problemin həlli üçün sinif rəhbərinin atacağı hansı addım effektiv olacaq?*

- A) Həmin sinifdə dərs deyən müəllim, valideyn və şagirdlərlə görüşmək və bu prosesin nə üçün baş verdiyi ilə maraqlanmaq
- B) Sinifdə dərs deyən müəllimləri və məktəb psixoloquunu məsələnin həllinə cəlb etmək və sinifdə mənəvi dəyərlərin inkişafı üçün addımlar atmaq
- C) Məktəbin valideynləri, müəllimləri və psixoloqu ilə görüşmək, ümumilikdə məktəbin psixoloji-emosional mühitini yaxşılaşdırmaq baxımından addımlar atmaq.
- D) Bullinqə məruz qalan şagirdlə görüşüb onu güclü olmağı tapşırmaq.
- E) Bullinq edən şagirdi çağıraraq danlamaq.

58. “Dərs zamanı bir neçə şagird tez-tez zarafat edir, bir-biri ilə danışır və sinfin diqqətini yayındırır. Müəllimin xəbərdarlığından sonra qısa müddət sakitləşsələr də, davranışı yenidən təkrarlayırlar. Digər şagirdlərin bir qismi bu davranışlara qoşulur, bir qismi isə dərsə fokuslana bilmir”. **Bu vəziyyətdə müəllimin ən məqsəduyğun davranışı hansıdır?**

- A) Şagirdləri sinif qarşısında ciddi şəkildə danlamaq və bununla digər şagirdlərə də xəbərdarlıq etmək
- B) Davranışı yeniyetməlik dövrünün təbii xüsusiyyəti kimi qəbul edib, yalnız vəziyyət daha da ağırlaşarsa, müdaxilə etmək
- C) Sinif qaydalarını xatırlatmaq, şagirdin şəxsiyyətinə yox, konkret hərəkətinə yönələrək əks-əlaqə vermək
- D) Əsas diqqəti həmin şagirdlərə yönəldib dərsi daha əyləncəli aparmaq, intizam problemini motivasiya çatışmazlığı kimi həll etməyə çalışmaq
- E) Həmin şagirdləri dərhal sinifdən çıxarmaq və məsələni məktəb rəhbərliyinə bildirmək

59. “Bir şagird qrup işində lider rolunu oynayır, lakin digər qrup üzvləri ilə münasibətləri pisdir və bu, qrup işinin gedişinə mənfi təsir göstərir”. **Müəllim problemi necə həll etsə, daha effektiv olar?**

- 1. Şagirdin liderlik rolunu dəyişdirmək və sonra onu digər qrup üzvləri ilə müzakirəyə cəlb etmək
- 2. Qrup üzvlərinə mübahisələri həll etməyin yollarını birbaşa göstərmək
- 3. Şagirdə liderliklə bağlı yönəldici suallar verməklə problemin həllinə nail olmaq
- 4. Qrup liderinin fəaliyyətini müşahidə edərək diqqətdə saxlamaq və əlavə dəstəyi təmin etmək

- A) 2, 3
- B) 3, 4
- C) 1, 3
- D) 1, 2
- E) 2, 4

60. Cədvələ əsasən uyğunluğu müəyyənləşdirin.

Doğru	Yanlış
1. Şagirdi fasilə təmin etmək ona kömək etmədən tapşırıqların icrasını təmin etmək deməkdir.	3. Şagirdin maraq və istəklərini summativ qiymətləndirmədə nəzərə almaq effektiv müəllim-şagird münasibətlərinin qurulmasına şərait yaradır.
2. Şagirdlərdə məntiqi təfəkkürü formalaşdırmaq üçün onlara məntiqi xətlərini izah etmək lazımdır.	4. Şagirdin müşahidə yolu ilə əldə etdiyi informasiyanı necə emal etməsi onda emosional təfəkkürün nə dərəcədə inkişaf etdiyini müəyyənləşdirməyə imkan verir.

- A) 1, 2
- B) 1, 4
- C) 1, 3
- D) 2, 3
- E) 3, 4

Cavablar

1.	A	16.	B	31.	A	46.	B
2.	A	17.	D	32.	D	47.	C
3.	C	18.	E	33.	E	48.	D
4.	A	19.	D	34.	C	49.	B
5.	D	20.	C	35.	E	50.	E
6.	C	21.	A	36.	B	51.	E
7.	B	22.	E	37.	A	52.	C
8.	C	23.	D	38.	E	53.	B
9.	C	24.	C	39.	A	54.	D
10.	A	25.	A	40.	E	55.	A
11.	D	26.	A	41.	B	56.	D
12.	B	27.	A	42.	E	57.	B
13.	D	28.	B	43.	E	58.	C
14.	D	29.	C	44.	B	59.	B
15.	B	30.	D	45.	C	60.	E